

BACKGROUND REPORT

Situace v Gruzii: Rada bezpečnosti a zamrzlé konflikty

Čeněk Mědilek
cenek.medilek@amo.cz

Obsah

1	Jak číst background	3
2	Úvod	3
3	Historický kontext	4
	3.1 První pokus o samostatnost	4
	3.2 Rozpad SSSR a Růžová revoluce	4
	3.3 Válka v roce 2008	5
4	Aktuální situace	5
	4.1 Konflikt v současné době	5
	4.2 Politická situace v Gruzii	6
	4.3 Politická situace v Jižní Osetii a Abcházii	7
	4.4 Ostatní státy, které se angažují v konfliktu	7
5	Pozice mezinárodních organizací	7
	5.1 OBSE	7
	5.2 EU	8
	5.3 NATO	8
6	Kompetence UNSC	8
	6.1 Jednání o Gruzii v historii	8
	6.2 Role UNSC	8
7	Podobné konflikty	9
	7.1 Obecná charakteristika	9
	7.2 Základní informace o těchto konfliktech	9
8	Shrnutí	10

1 Jak číst background

Tento background report vznikl pro potřeby simulace jednání Rady bezpečnosti OSN na 29. ročníku Pražského studentského summitu. Stručně se věnuje „zamrzlému“ konfliktu v Gruzii a pohledu mezinárodních organizací na něj. Jeho primárním cílem je poskytnout čtenářům nejdůležitější informace pro pochopení tématu. Dokument dále obsahuje otázky pro jednání, které by měly delegátstvu usnadnit orientaci

v pozicích reprezentovaných států. Vzhledem k omezené délce textu není možné, aby pojal všechny informace o dané problematice, a proto by neměl být jediným zdrojem informací. Informace v textu jsou platné k září 2023, kdy tento dokument vznikl, a nemusí tedy již přesně reflektovat současnou situaci.

2 Úvod

Gruzie je stát geograficky i politicky náležící k Evropě. Sousedí s Ruskou federací, Tureckem, Arménií a Ázerbájdžánem.¹ Nezávislost vyhlásila Gruzie v roce 1991² a členem OSN se stala o rok později.³ Na jejím území se nachází dvě mezinárodně neuznané autonomní republiky Abcházie a Jižní Osetie (tzv. region Tschinvali). Ruská agrese proti Gruzii je v současné době považována za zamrzlou, ovšem to neznamená, že zde nedochází k porušování mezinárodního práva a že by v blízké době tento konflikt nemohl znovu přejít do horké fáze.⁴ Stejně jako některé další státy v regionu navíc zůstala Gruzie po ruském útoku na Ukrajinu ve velmi nevýhodné

pozici, kdy nemůže počítat ani s rozsáhlou podporou NATO a EU, ale zároveň čelí neustálé hrozbě ze strany Ruské federace, přičemž by se snadno mohla stát další obětí její agrese.⁵ Nebylo by to navíc poprvé, kdy by k něčemu takovému došlo. Gruzie byla vždy místem, kde se střetávaly zájmy regionálních i světových velmocí a ani v 21. století tomu není jinak. Přesto svět i mezinárodní organizace věnují otázkám spojených s osudem této země poměrně málo pozornosti.

3 Historický kontext

3.1 První pokus o samostatnost

Gruzie byla po velkou část své historie pod nadvládou Osmanské nebo Perské říše.⁶ V 19. století si za spojení zvolila carské Rusko, které mělo ochránit její samostatnost, ovšem ani tak se Gruzii samostatnosti dosáhnout nepodařilo.⁷ Když v roce 1917 došlo v Rusku k tzv. Říjnové revoluci, využili gruzínští politici příležitosti, odtrhli se od Ruska a vyhlásili samostatnost.⁸ V Gruzii se vlády ujali menševici, kteří z Gruzie vytvořili pluralitní demokracii se svobodnými volbami a tiskem a pokusili se naplnit svou ideu socialismu.⁹ V roce 1921 se nyní již bolševické Rusko rozhodlo zaútočit na Gruzínskou demokratickou republiku a po krátkém ozbrojeném odporu byla na území Gruzie vytvořena Gruzínská sovětská socialistická republika. Krátce na to vedení SSSR v čele se Stalinem spustilo proces tzv. gruzinizace, v rámci kterého se miliony Gruzínců přestěhovaly do Abcházie, která byla do té doby obývaná etnickými Abcházi.^{10 11}

3.2 Rozpad SSSR a Ružová revoluce

Podobně jako v dalších státech východního bloku se i v samotném SSSR na konci 80. let začala projevat nespokojenost s komunistickým režimem. Ještě před

Josif Vissarionovič Džugašvili neboli Stalin pocházel z Gruzie a ve 20. letech 20. století byl Lidovým komisařem pro národnostní otázky. Během svého působení v této pozici násilně potlačil odpor Gruzínců a potvrdil tak připojení Gruzie k SSSR.⁹⁰ Následně po nástupu k moci nařídil, aby v rámci gruzinizace došlo k potlačení Abcházské identity.⁹¹

rozpadem SSSR došlo v důsledku etnických rozdílů k nepokojům, které již komunistická moc nedokázala tlumit.¹² Etničtí Abcházi se totiž oprávněně obávali o zachování nezávislosti Abcházie, kterou v rámci SSSR měla zaručenou autonomním statutem.¹³ Zároveň však na území Abcházie, mimo jiné vlivem gruzinizace z 50. let, žilo mnoho Gruzínců, kteří chtěli být plně začleněni do nového státu.¹⁴ Vypukl tak konflikt, který trval do roku 1993 a který skončil dohodou zástupců Abcházie a Gruzie. Abcházie a Jižní Osetie si v něm díky výrazné pomoci Ruska uhájily svoji samostatnost, ovšem za cenu mezinárodní izolace.¹⁵ Konflikt byl také provázen množstvím válečných zločinů, kterých se dopouštěly obě

Obr. 1 Gruzie mezi lety 1919–1921

strany.¹⁶ Na dodržování míru poté začala dohlížet OSN a UNSC, která zde zřídila misi UNOMIG.¹⁷ Zároveň s tímto konfliktem v Gruzii došlo k občanské válce mezi příznivci prvního postkomunistického gruzínského prezidenta a opozicí, která se vytvořila proti jeho národoveckým a autoritářským tendencím.¹⁸

Na začátku 21. století se gruzínská politika ocitla pod velkým vlivem oligarchů, korupce a selhávajícího státu. Když v roce 2003 vzniklo podezření na zfalšování voleb ze strany tehdejšího režimu prezidenta Ševarnadzeho, proběhlo v zemi mnoho protestů, které organizoval vůdce opozice Michail Saakašvili. Ten se prohlásil za skutečného vítěze voleb a poté, co dosavadního prezidenta odmítla podpořit armáda, se stal prezidentem Gruzie.¹⁹ Tzv. Růžová revoluce, jak se událostem později začalo říkat, tak byla první nenásilnou revolucí v postsovětském prostoru a byla vzorem pro Oranžovou revoluci na Ukrajině a zčásti také pro Tulipánovou revoluci v Kyrgyzstánu.²⁰

3.3 Válka v roce 2008

V roce 1993 sice skončily ostré boje, ovšem gruzínsko-abcházský konflikt byl spíše odložen než vyřešen.

4 Aktuální situace

4.1 Konflikt v současné době

4.1.1. Borderizace

Válka v roce 2008 radikálně proměnila bezpečnostní situaci v oblasti a Gruzii způsobila obrovské politické i ekonomické škody. Rusko díky ní dodnes de facto kontroluje okolo 20 % území, které podle mezinárodních dohod patří (a historicky patřilo) Gruzii.²⁴ Toto území se navíc neustále zvětšuje, protože ruská armáda ve spolupráci s místními oddíly a de facto autoritami v Jižní Osetii posouvá hraniční plot, který odděluje obě části území, dále do gruzínského vnitrozemí.²⁵ Takto se Rusko zmocnilo i kontroly nad částí pro Gruzii klíčového ropovodu. Celý proces má však dopady i na obyvatele žijící

Gruzii se stále snažila obnovit svoji vládu nad separatistickými územími a Rusko tyto regiony naopak podporovalo ve snahách o samostatnost. Činilo tak hlavně finanční podporou a rozdáváním ruských pasů.²¹ Zlomovým se stal rok 2008, kdy na summitu NATO v Bukurešti na začátku tohoto roku nebyl Gruzii ani Ukrajině udělen tzv. Akční plán členství v Alianci pro země, které se chtějí začlenit do NATO.²² Dne 8. srpna 2008

se rozhořel konflikt mezi Gruzii a Ruskem. Samotné boje trvaly pouze 5 dní, ale mezinárodní důsledky tohoto konfliktu jsou vidět na mapě světa dodnes. Válka dále zmenšila území ovládané centrální vládou v Tbilisi a proměnila i rozložení vojenských sil v oblasti. Snahy západních

států pod vedením tehdejšího francouzského prezidenta Sarkozyho o rychlé uzavření míru totiž umožnily Rusku zaujmout výhodnou vyjednávací pozici. Následné diplomatické snahy o rychlé obnovení vztahů zapříčinily, že Rusko bylo ušetřeno většiny negativních důsledků své agrese, nebyly vůči němu zavedeny sankce, a dokonce nemuselo naplnit ani všechny podmínky tzv. osmibodového plánu. Rusko-gruzínská válka tak dala Vladimíru Putinovi zelenou v jeho plánech na další dobovačné tažení ve státech bývalého Sovětského svazu.²³

„Rusko-gruzínská válka tak dala Vladimíru Putinovi zelenou v jeho plánech na další dobovačné tažení ve státech bývalého Sovětského svazu.“

„Rusko díky ní dodnes de facto kontroluje okolo 20 % území, které podle mezinárodních dohod patří (a historicky patřilo) Gruzii.¹ Toto území se navíc neustále zvětšuje.“

v hraničních oblastech. Posouvání plotu rozděluje hraniční vesnice nebo brání farmářům k přístupu na pole.

Pokud by se o vstup pokusili, hrozí jim zadržení.²⁶ Při posouvání hranic dochází také k porušování lidských práv a únosům obyvatelstva, někdy s následkem smrti, jak ukázaly nedávné události v regionu. Obyvatelé žijící v blízkosti hranic mohou být zadrženi za překročení hranice, i když se pohybovali pouze v její blízkosti. V zadržovacích celách navíc dochází k systematickému násilí a vězňům není poskytována adekvátní lékařská péče.²⁷

4.1.2. Etnické změny

Na území Jižní Osetie a Abcházie během války v roce 2008 a krátce po ní došlo k etnickým čistkám Gruzínců, kterým byl zničen majetek nebo byli nuceně přesídleni.²⁸ Bylo zaznamenáno i několik případů poprav a znásilnění z důvodu rozdílné etnicity. V neposlední řadě docházelo k dalším případům etnického násilí, například bylo znemožňováno vzdělávat se v rodném jazyce nebo vyhrožováno vyhoštěním.²⁹ Během etnických čistek odešla většina Gruzínců a nyní na území separatistických oblastí žije jen minimum obyvatel tohoto etnika, a to především ve městě Gali v Abcházii. Podle posledního průzkumu publikovaného představiteli Jižní Osetie na území tohoto *de facto* státu žijí necelé čtyři tisíce Gruzínců, což činí zhruba 7 % celkové populace Jižní Osetie. Většinové obyvatelstvo dnes tvoří etničtí Osetinci,³⁰ přitom krátce před rozpadem SSSR tvořili zhruba třetinu obyvatel tohoto regionu Gruzínci.³¹

4.1.3. Vojenské a mezinárodní důsledky

Rusko na území separatistických republik udržuje početný vojenský kontingent, který plánuje dále rozšiřovat na území Abcházie, kde má dojít k výstavbě vojenské základny a přístavu.³² Rusko samo je označuje za příslušníky mezinárodní „mírové“ mise v Gruzii.³³ Přítomnost ruské armády však velmi komplikuje všechna mírová jednání, protože Gruzie tyto vojáky na svém území považuje za okupační síly.³⁴ Rusko však nespolehá pouze na konvenční zbraně. Pomocí dezinformací a podpory radikálních a proruských skupin rozdmýchává konflikty uvnitř samotné Gruzie.³⁵ Mírová jednání komplikuje i fakt, že Rusko odmítá uznat, že je součástí konfliktu a na mezinárodním poli se snaží vystupovat jako jeho mediátor.³⁶

4.2 Politická situace v Gruzii

V Gruzii vládne již od roku 2012 strana Gruzínský sen, kterou založil nejbohatší muž tohoto státu, oligarcha Bidzina Ivanišvili, jenž ke svému jmění přišel v 90. letech v Rusku.³⁷ I když z politiky oficiálně odešel v roce 2013,

„Nejisté směřování v současnosti narušuje vztahy Gruzie s evropskými státy, Spojenými státy i NATO, na které chtěla v otázce své bezpečnosti spoléhat. Ve vztahu k Rusku tak musí být opatrnější a dělat čím dál větší kompromisy, což ji ovšem od těchto původně zamýšlených spojenců ještě více vzdaluje“

má na Gruzínský sen dodnes velký vliv a do politiky se v pravidelných intervalech vrací.³⁸ Hlavním cílem mezinárodní politiky Gruzie je již 30 let vstup do NATO a EU.³⁹ Přestože pro naplnění tohoto cíle udělala Gruzie mnoho, nezdá se zatím, že by k tomu mohlo v nejbližší době dojít.⁴⁰ Problémem je velký vliv oligarchů na politiku, korupce a proruské tendence vládní elity. Nevoli u klíčových evropských partnerů vyvolal i tzv. zákon o zahraničních agentech, který se vládní strana pokusila protlačit parlamentem po vzoru Ruska, ovšem po velkých protestech veřejnosti ho nakonec stáhla.⁴¹ Nejisté směřování v současnosti narušuje vztahy Gruzie s evropskými státy, Spojenými státy i NATO, na které chtěla v otázce své bezpečnosti spoléhat. Ve vztahu k Rusku tak musí být opatrnější a dělat čím dál větší kompromisy, což ji ovšem od těchto původně zamýšlených spojenců ještě více vzdaluje.⁴² To se projevilo například v nedávné době, když Gruzie obnovila své letecké spojení s Ruskem, přestože ze strany západních států podléhá přísnému embargu.

Obzvlášť po ruském útoku na Ukrajinu má Gruzie velké obavy o svou vlastní bezpečnost.⁴³ Svůj opatrný přístup projevila mimo jiné když se odmítla připojit k protiruským sankcím, které iniciovaly západní státy.⁴⁴ Ty gruzínské politické vedení navíc podezírají, že se země aktivně podílí na obcházení sankčního režimu. Kromě obav o existenci svobodné Gruzie však začátek války na Ukrajině znamenal i velkou uprchlickou vlnu, protože většina Rusů před mobilizací utekla právě sem.⁴⁵

„Abcházie touží po samostatnosti a snaží se dostat z mezinárodní izolace, ve které se právě nachází. Oproti tomu Jižní Osetie již od 90. let deklaruje snahu sloučit se se Severní Osetií, která je v současnosti součástí Ruské federace.“

4.3 Politická situace v Jižní Osetii a Abcházii

Jižní Osetie i Abcházie se od Gruzie odtrhly v 90. letech minulého století a dodnes nepatří mezi mezinárodně uznané státy. Kromě Ruské federace je uznávají pouze čtyři další státy a oba subjekty jsou také plně závislé na ruské pomoci.^{46,47} Jsou mezi nimi však zásadní rozdíly. Abcházie touží po samostatnosti a snaží se dostat z mezinárodní izolace, ve které se právě nachází.⁴⁸ Jedná se o oblast se svébytnou kulturou a historií. Fungují zde také alespoň základní demokratické principy a v poslední době zde došlo ke změně vlády a opakovanému předávání moci ve volbách.⁴⁹ Pandemie koronaviru a válka na Ukrajině však tuto republiku donutily

se ještě více navázat na Rusko.⁵⁰ Oproti tomu Jižní Osetie již od 90. let deklaruje snahu sloučit se se Severní Osetií, která je v současnosti součástí Ruské federace. Jedná se o mezinárodní entitu, která si na rozdíl od Abcházie teprve vytváří své historické a kulturní kořeny a její počátky sahají do 90. let minulého století. Její území je většinou hornaté a je jen řídce obydlená. V současné době již převzala velkou část ruského práva, včetně jeho represivních částí určených k umlčování oponentů.⁵¹ Součástí jsou i postupy vyšetřování trestných činů, které nejsou transparentní a spravedlivé.⁵² K uspořádání referenda o přistoupení k Ruské federaci však zatím ještě nedošlo, přestože bylo v plánu.⁵³

4.4 Ostatní státy, které se angažují v konfliktu

Dalším státem, který je v konfliktu důležitý, je Turecko. Právě tam totiž odešla velká část abcházského obyvatelstva a vytvořila zde jednu z největších diaspor, která je velmi důležitá pro ekonomiku i sociální život Abcházie.⁵⁴ V posledních letech navíc Turecko roste jako regionální velmoc a tento konflikt se stává součástí politických aktivit prezidenta Erdogana.⁵⁵ Přes Gruzii vede část strategické infrastruktury a přepravních koridorů, které Turecko potřebuje pro získání nezávislosti na ruské ropě a dalších komoditách. Gruzie se tak postupně stává pro Turecko stále důležitějším partnerem (a naopak).

5 Pozice mezinárodních organizací

5.1 OBSE

Mise OBSE v Gruzii byla činná mezi lety 1992 a 2008.⁵⁶ Jejím cílem bylo vytvoření a ukotvení demokratických institucí v zemi a podpora ochrany lidských práv. Tato mise se také snažila zmírnit napětí po vypuknutí konfliktů v Abcházii a Jižní Osetii.⁵⁷ Tento úkol se však ukázal být nespelnitelným, protože k uzavření dohody, která by byla přijatelná pro všechny strany konfliktu, bylo třeba dosáhnout nejen konsenzu mezi Gruzii a Abchází s Jižní Osetií, ale i mezi Ruskem a Gruzii.⁵⁸ V roce 2008 nedokázala tato mise zabránit eskalaci konfliktu a nakonec byla stažena.⁵⁹ Gruzie je nadále členem této organizace a OBSE zde pomáhá například monitorovat průběh voleb.⁶⁰ OBSE také Gruzii radí v otázce

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě je největší regionální mezinárodní organizací. Její počátky sahají do roku 1975.⁹² Sdružuje 57 států z Evropy, Severní Ameriky a Střední Asie.⁹³ Zabývá se nejen vojenskými a bezpečnostními otázkami, ale i ekonomickými a ekologickými tématy. Další významnou oblastí činnosti OBSE je kontrola dodržování lidských práv.⁹⁴ Významný je zejména monitoring voleb, který OBSE poskytuje.⁹⁵

lidských práv a pomáhá jí s potřebnými reformami ve volebním systému.⁶¹

5.2 EU

Vstup do Evropské unie patří mezi nejdůležitější politické cíle Gruzie. Již v roce 2016 vešla v platnost Asociační dohoda, která měla být důležitým krokem ke směřování Gruzie do EU. Unie dlouhodobě podporuje suverenitu a územní celistvost Gruzie v jejích mezinárodně uznaných hranicích a chce přispívat k řešení konfliktu na území tohoto státu. Taktéž odsuzuje nezákonnou přítomnost ruských vojsk na území Gruzie a požaduje jejich stažení stejně jako naplnění původního plánu prosazeného po roce 2008.⁶² Po stažení mise UNOMIG také Unie převzala úlohu dohledu nad situací. V současné době na území Gruzie působí mise EUMM, která kontroluje plnění mezinárodních dohod a pomáhá se zajištěním bezpečnosti a stability v regionu.⁶³ EU patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery Gruzie.⁶⁴

V prosinci 2023 navíc Gruzie získala status kandidátské země.⁶⁵

5.3 NATO

Severoatlantická aliance je další mezinárodní organizací, do které by Gruzie chtěla v budoucnu vstoupit.⁶⁶ NATO Gruzii dlouhodobě podporuje a podílí se například na výcviku jejích vojáků. Důležitý v tomto ohledu byl letošní summit NATO ve Vilniusu, který byl některými vnímán jako příležitost odčinit chyby ze summitu v Bukurešti z roku 2008, kde Gruzie stejně jako Ukrajina nebyla přizvána do programu pro kandidátské země.^{67 68} Témata summitu ve Vilniusu se však převážně týkala současné situace na Ukrajině a Gruzii bylo pouze doporučeno, aby pokračovala v reformách.⁶⁹ NATO dlouhodobě uznává Gruzii v jejích mezinárodně uznaných hranicích a vítá snahu vlády v Tbilisi o mírové řešení sporu. NATO také vyzvalo Rusko ke stažení svých vojenských jednotek z území Gruzie a k respektování mírových dohod, které uzavřelo.⁷⁰

6 Kompetence UNSC

6.1 Jednání o Gruzii v historii

Poprvé se Rada bezpečnosti Gruzii zabývala v roce 1992, kdy doporučila přijetí Gruzie do OSN.⁷¹ Podruhé se v otázce tohoto státu UNSC sešla hned o rok později, kdy se věnovala tehdejšímu konfliktu mezi Gruzii a Abchází. UNSC v přijaté rezoluci 858 vytvořila misi UNOMIG. Tato rezoluce také doporučila udržovat na hranicích přítomnost smíšených týmů pozorovatelů

Mise UNOMIG byla zahájena v roce 1993. Měla za úkol kontrolovat dodržování mírové dohody mezi Gruzii a Abchází, která vyhlásila nezávislost. Mise hlídkovala v hraničním pásmu a také ověřovala stížnosti smluvních stran na porušení této dohody. Od UNSC dostala mandát na 6 měsíců, přičemž poté mohl být v další rezoluci prodloužen. V Gruzii UNOMIG působila až do roku 2009, kdy se UNSC nepodařilo prosadit rezoluci nutnou k jejímu prodloužení.⁹⁶

z Gruzie, Abcházie a Ruska.⁷² Významným byl rok 2008, kdy se kvůli konfliktu v Gruzii UNSC sešla třináctkrát, přesto se kromě rozšíření mise UNOMIG nepodařilo dohodnout žádné další kroky, které by mohly vést k deeskalaci konfliktu.⁷³ V poslední přijaté rezoluci 1866 z roku 2009 Rada znovu prodloužila mandát mise UNOMIG a apelovala na zdržení se aktů etnické diskriminace a na zajištění bezpečí a svobody pohybu obyvatelům a uprchlíkům v Gruzii.⁷⁴ Mise UNOMIG byla nakonec odvolána o půl roku později v důsledku vetování rezoluce nutné k jejímu opětovnému prodloužení ze strany Ruské federace.⁷⁵

6.2 Role UNSC

Konflikt v Gruzii může být vnímán jako vnitřní záležitost suverénního státu, v důsledku čehož by se tímto problémem UNSC vůbec neměla zabývat. Charta OSN říká, že UNSC nemá právo do těchto záležitostí zasahovat, avšak může použít donucovací prostředky, pokud dojde k závěru, že dění v daném státě ohrožuje mezinárodní mír.⁷⁶ Situace v Gruzii je ještě komplikovanější, protože do tamního konfliktu je přímo zapojená Ruská federace. Nevyřešené také zůstává

samotné jádro konfliktu, tedy postavení separatistických území v rámci Gruzie.⁷⁷ V současné době jsou hranice mezi Gruzii a jejími separatistickými územími téměř neprostupné. Z hlediska mezinárodního práva žádné hranice uvnitř Gruzie neexistují, avšak jejich uzavření omezuje kontakt obyvatel z obou stran.⁷⁸ S tím souvisí

nedostatečná legislativa v oblasti ochrany menšin, která nechrání obyvatele jiných etnik na území Gruzie.⁷⁹ Ve zprávách Generálního tajemníka OSN bylo navrženo zavést společné mechanismy prevence a reakce s cílem předcházet napětí a umožnit snadnější řešení případných incidentů.⁸⁰

7 Podobné konflikty

7.1 Obecná charakteristika

Rozpad Sovětského svazu přinesl mnoho nových výzev pro mezinárodní politiku, přičemž jednou z nich bylo dohodnutí hranic nově vzniklých států. V tomto období nevznikly pouze separatistické republiky Abcházie a Jižní Osetie, ale i mnohé další. Většina z těchto konfliktů existuje dodnes a Rusko pod vedením Vladimíra Putina je peněžně i vojensky podporuje.⁸¹ Zamrzlé konflikty vzniklé po rozpadu SSSR dnes stále přetrvávají v 5 oblastech, Podněstří v Moldavsku, Náhorní Karabach v Ázerbájdžánu, Abcházie a Jižní Osetie v Gruzii a poloostrov Krym s Donětskou a Luhanskou oblastí na Ukrajině.⁸² Poslední dvě oblasti se však v roce 2022 po útoku Ruska na Ukrajinu změnily v bojiště ostrého konfliktu.⁸³

7.2 Základní informace o těchto konfliktech

Podněstří se oddělilo od Moldavska v roce 1990 poté, co v této zemi začal růst nacionalismus a obyvatelé se obávali spojení nově vzniklého Moldavska s Rumunskem. Jednalo se však z části o zástupný problém. Nema-lou roli sehráli i sovětsí vojáci, kteří v oblasti zůstali a pomohli enklávu vytvořit a ubránit její existenci. V zemi vypukla válka na jejímž konci v roce 1992 bylo vytvořeno demilitarizované pásmo, které odděluje Moldavsko a separatistické Podněstří.⁸⁴

Konflikt v Náhorním Karabachu vznikl na základě rozdílné etnicity obyvatel. Území Náhorního Karabachu totiž podle mezinárodně uznaných hranic patří k Ázerbájdžánu, ovšem bylo až do minulého roku většinou obýváno etnickými Armény, které podporuje

sousední Arménie. Těsně před rozpadem SSSR vyhlásil Náhorní Karabach vlastní republiku a mezi Azery a Armény vypukla válka, která skončila v roce 1994 vítězstvím Arménů podporovaných Ruskou federací.⁸⁵ Po vypuknutí války na Ukrajině se však zmenšil vliv Ruska na tento region a Arménie musela začít vyjednávat s Ázerbájdžánem, který ji nejprve téměř porazil ve válce v roce 2020. Situace kolem Náhorního Karabachu se nakonec vyřešila po masivní ofenzivě Ázerbájdžánu na podzim 2023, kdy došlo k de facto vysídlení 100 tisícové arménské komunity a jejich odchodu do Arménie a dalších částí světa.⁸⁶

Konflikt na Ukrajině na rozdíl od dosud zmiňovaných států nevznikl hned po rozpadu SSSR, ale až v roce 2014. Tehdy po svržení ukrajinského proruského prezidenta Rusko anektovalo poloostrov Krym. Krátce na to Moskvou podporovaní separatisté vedení tajnými službami Ruské Federace ovládli část doněckého a luhanského regionu.⁸⁷ Došlo ke konfliktu, který však i vlivem neochoty ostatních států se angažovat skončil sérií tzv. minských „mírových“ dohod ve prospěch Ruska.⁸⁸ Situace se znovu změnila v únoru 2022, kdy Rusko nevyprovokovaně a masivně zaútočilo na Ukrajinu s cílem ji celou ovládnout. To se sice nepodařilo, ovšem rozsáhlé boje na Ukrajině trvají dodnes. V roce 2022 taktéž ruský prezident uznal nezávislost Luhanské a Doněcké lidové republiky stejně jako Záporožské a Chersonské oblasti a vyzval k jejich připojení k samotné Ruské federaci. Kromě několika Rusku blízkých států však nikdo jiný jejich existenci, respektive anexi neuznává.⁸⁹

8 Shrnutí

Na území Gruzie se dnes nachází dvě separatistické republiky, Abcházie a Jižní Osetie. Ty se násilně odtrhly po rozpadu SSSR a od té doby jsou *de facto* nezávislé. Vláda v Tbilisi se nad nimi sice pokusila obnovit kontrolu, ovšem obě republiky s podporou Ruska uhájily svoji existenci. Zamrzlý konflikt tak stále Gruzii znemožňuje vstup do EU a NATO, což je dlouhodobý cíl tohoto státu, a zadržuje ho v ruské sféře vlivu, přestože jeho obyvatelé z ní touží uniknout. V poslední době se navíc objevují další okolnosti, které znejišťují směr budoucí orientace Gruzie v mezinárodním prostoru s ohledem na proruské směřování současné vlády.

Rusko dnes s pomocí separatistických států *de facto* kontroluje okolo 20 % gruzínského území, přičemž tuto hranici postupně posouvá. Nerespektuje při tom ani mezinárodní právo, ani lidská práva civilistů. Tyto separatistické entity podporuje vojensky i finančně a jako jeden z mála států oficiálně uznává jejich existenci.

Mezinárodní společenství není jednotné v otázce, zda jde o vnitrostátní konflikt, nebo se jedná o problém, kterým by se UNSC měla zabývat. Pro celý konflikt je navíc klíčová role Ruské federace, která se sice historicky stavěla do role mediátora, ale reálně hraje roli značně destruktivní a nekonstruktivní. Nedořešená taky zůstává otázka hranic, které oficiálně neexistují, ale prakticky oddělují rodiny a brání lidem v hledání společné řeči. S tím souvisí i nedostatečná ochrana menšin v Gruzii, která je další překážkou v mírovém procesu.

Gruzie je již 30 let nucena balancovat mezi cestou do organizací jako jsou EU a NATO a mocným severním sousedem. To se v poslední době stalo ještě náročnějším úkolem než kdykoliv předtím. Ačkoliv je tedy dnes budoucí směřování Gruzie nejisté, rozhodně by se na její osud nemělo zapomenout. Na to pamatuje i Evropská unie, která této zemi udělila status kandidátské země pro budoucí rozšiřování na východ.

Otázky pro jednání

- Považuje Váš stát separatismus za vnitrostátní nebo mezinárodní problematiku? Měla by se tedy Rada bezpečnosti tímto tématem vůbec zabývat?
- Měla by se Rada bezpečnosti snažit o sjednocení území Gruzie, nebo o uznání Abcházie a Jižní Osetie jako suverénních států?
- Jak moc má Rada bezpečnosti spolupracovat s dalšími mezinárodními organizacemi na řešení tohoto konfliktu?
- Jak zabránit naprostému odcizení obyvatel Gruzie a separatistických částí?
- Měla by se obnovit mise UNOMIG v Gruzii, popřípadě vytvořit mise nová?
- Má Váš stát problémy se separatismem?
- Jaké má Váš stát vztahy s Gruzii a jaké s Ruskem?

Doporučené a rozšiřující zdroje

- Podrobnější informace o pozadí války v roce 2008 <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/the-2008-russo-georgian-war-putins-green-light/>
- Popis toho, jak v současné době vypadá hranice mezi Gruzii a separatistickými oblastmi <https://www.csis.org/analysis/russias-hybrid-aggression-against-georgia-use-local-and-external-tools>
- Analýza současné mezinárodní politiky Gruzie <https://carnegieendowment.org/politika/89655>
- Popis současných vztahů mezi Gruzii a Abcházií s Jižní Osetií <https://emerging-europe.com/news/abkhazia-and-south-ossetia-look-further-away-from-georgia-than-ever/>
- Podrobnější informace k ostatním zamrzlým konfliktům, které vznikly po rozpadu SSSR <https://warsawinstitute.org/wp-content/uploads/2019/03/Post-Soviet-Frozen-Conflicts-Special-Report-Warsaw-Institute.pdf>

Seznam zdrojů

- ¹ Georgia Geography. Online. Country reports. Dostupné z: <https://www.countryreports.org/country/Georgia/geography.htm>. [citováno 2023-07-21].
- ² Georgia celebrates 25th anniversary of independence from Soviet Union. Online. Agenda.ge. Tbilisi, 2016 Dostupné z: <https://agenda.ge/en/news/2016/1269>. [citováno 2023-09-08].
- ³ Admission of the Republic of Georgia to membership in the United Nations: resolution / adopted by the General Assembly Online. United Nations Digital Library . 1992. Dostupné z: <https://digitallibrary.un.org/record/150203>. [citováno 2023-09-08].
- ⁴ JOYCE, Stephanie. *Along A Shifting Border, Georgia And Russia Maintain An Uneasy Peace*. Online NPR. Georgia, 2017, 13.3.2017. Dostupné z: <https://www.npr.org/sections/parallels/2017/03/13/519471110/along-a-shifting-border-georgia-and-russia-maintain-an-uneasy-peace>. [citováno 2023-07-22].
- ⁵ BEARD, Nadia. *How The War In Ukraine Has Exposed Georgia's Fault Lines*. Online. RadioFreeEurope. Tbilisi, 2022, 27.12.2022. Dostupné z: <https://www.rferl.org/a/georgia-ukraine-war-russia-fault-lines/32195659.html>. [citováno 2023-07-21].
- ⁶ HITCHINS, Keith. GEORGIA ii. *History of Iranian-Georgian Relations*. Encyclopaedia Iranica Online. 2001, 15.12.2001 Dostupné z: <https://iranicaonline.org/articles/georgia-ii-history->. [citováno 2023-07-15].
- ⁷ KOKRASHVILI, Khatuna. *Russian expansion in the Caucasus and Georgia: Beginning of the Russian Occupation of Georgia*. Rondeli foundation. Online. Rondeli foundation, 2020, 22.4.2020. Dostupné z: <https://gfsis.org.ge/files/library/pdf/English-2792.pdf>. [citováno 2023-07-15].
- ⁸ SHUBITIDZE, Vazha. *Noe Zhordania a Politician and a Leader*. Online. Rondeli foundation. 2020, 8.7.2020. Dostupné z: <https://gfsis.org.ge/files/library/pdf/Eng-3279.pdf>. [citováno 2023-07-18].
- ⁹ LEE, Eric. *The Legacy of the Georgian Revolution*. Online. Europe Now Journal. 2017, 28.12.2017. Dostupné z: <https://www.europenowjournal.org/2017/12/28/the-legacy-of-the-georgian-revolution/>. [citováno 2023-07-18].
- ¹⁰ KACHARAVA, Andro a Alexander DAUSHVILI. *The Democratic Republic of Georgia: Struggle for Independence 1918-1921*. Online. Academia, 2012. Dostupné z: https://www.academia.edu/39848669/The_Democratic_Republic_of_Georgia_Struggle_for_Independence_1918_1921. [citováno 2023-07-18].
- ¹¹ RIVERA, Adrian. "Reclaiming" Georgia: Borderization and Its Consequences. Online. The Politic, 2017. 9.8.2017. Dostupné z: <https://thepolitic.org/article/reclaiming-russia-borderization-in-georgia-and-its-consequences>. [citováno 2023-07-27].
- ¹² 27 years on from April 9 tragedy: Georgia remembers heroes who died for the country's independence. Online. Agenda.ge Tbilisi, 2016, 9.4.2016. Dostupné z: <https://agenda.ge/en/news/2016/843>. [citováno 2023-07-21].
- ¹³ WOLFF, Stefan. Georgia: Abkhazia and South Ossetia. Online. Princeton University: Encyklopedia Princetoniensis. Dostupné z: <https://pesd.princeton.edu/node/706>. [citováno 2023-07-21].
- ¹⁴ World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Georgia : Abkhaz. Online. RefWorld: Minority Rights Group International, 2008. Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/49749d1e2d.html>. [citováno 2023-08-20].
- ¹⁵ CHANKVETADZE, Natia a Ketevan MURUSIDZE. *Re-examining the Radicalizing Narratives of Georgia's Conflicts*. Online. Carnegie Europe. Tbilisi, 2021, 12.5.2021. Dostupné z: <https://carnegieeurope.eu/2021/05/12/re-examining-radicalizing-narratives-of-georgia-s-conflicts-pub-84508>. [citováno 2023-07-28].
- ¹⁶ Georgia/Abkhazia: Violations of the Laws of War and Russia's Role in the Conflict. Online. Refworld. Human Rights Watch, 1995. Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/3ae6a8274.html>. [citováno 2023-08-20].
- ¹⁷ Georgia - UNOMIG - Background. Online. United Nations Observer Mission in Georgia. 2009. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/mission/past/unomig/background.html>. [citováno 2023-07-22].
- ¹⁸ SOUŠKOVÁ, Tereza. *Autoritář, který to myslel dobře: Zviad Gamsachurdia, otec gruzínské nezávislost*. Online. NaVýchod. Tbilisi: NaVýchod, 2017. Dostupné z: <https://www.navychod.org/autoritar-ktery-to-myslel-dobre-zviad-gamsachurdia-otec-gruzinske-nezavislost/>. [citováno 2023-07-21].
- ¹⁹ KANDELAKI, Giorgi. *Georgia's Rose Revolution: a Participant's Perspective*. Online. United States institute of Peace: Special report. Washington D.C.: UN, 2006. Dostupné z: <https://www.usip.org/sites/default/files/sr167.pdf>. [citováno 2023-07-21].
- ²⁰ CHAULIA, Sreeram. *Democratisation, NGOs and "colour revolutions."* Online. OpenDemocracy: free thinking for the world, 2006, 19.1.2006. Dostupné z: https://www.opendemocracy.net/en/colour_revolutions_3196jsp/. [citováno 2023-07-21].
- ²¹ WOLFF, Stefan. Georgia: Abkhazia and South Ossetia. Online. Princeton University: Encyklopedia Princetoniensis. Dostupné z: <https://pesd.princeton.edu/node/706>. [citováno 2023-07-21].
- ²² ZARYCKYJ, Walter. *Why the Bucharest Summit Still Matters Ten Years On*. Online. Atlantic council. 2018, 4.4.2018. Dostupné z: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/why-the-bucharest-summit-still-matters-ten-years-on/>. [cit. 2023-07-22].
- ²³ DICKINSON, Peter. *The 2008 Russo-Georgian War: Putin's green light*. Online. Atlantic council. 2021, 7.4.2021. Dostupné z: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/the-2008-russo-georgian-war-putins-green-light/>. [citováno 2023-07-22].
- ²⁴ SESKURIA, Natia. *Russia's "Hybrid Aggression" against Georgia: The Use of Local and External Tools*. Online. CSIS. 2021, 21.9.2021. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/russias-hybrid-aggression-against-georgia-use-local-and-external-tools>. [citováno 2023-07-27].
- ²⁵ tamtéž
- ²⁶ PARRY, Nat. *OSCE PA human rights leaders deeply concerned about the continued 'borderization' process in Georgia and its impact on local residents*. Online. OSCE PA. Copenhagen, 2019. Dostupné z: <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press->

releases/press-2019/human-rights-committee-leaders-deeply-concerned-about-the-continued-borderization-process-in-georgia-and-its-impact-on-local-residents. [citováno 2023-08-17].

²⁷ SESKURIA, Natia. *Russia's "Hybrid Aggression" against Georgia: The Use of Local and External Tools*. Online. CSIS. 2021, 21.9.2021. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/russias-hybrid-aggression-against-georgia-use-local-and-external-tools>. [citováno 2023-07-27].

²⁸ *Report of the Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia*. Online. European Court of Human Rights, s. 429. 2009. Dostupné z: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/HUDOC_38263_o8_Annexes_ENG. [citováno 2023-08-18].

²⁹ *Ethnic Cleansing of Georgians Resulted from Russian Invasion and Occupation since August 8, 2008*. Online. OSCE. Georgia, 2008. Dostupné z: <https://www.osce.org/files/f/documents/6/b/34091.pdf>. [citováno 2023-08-18].

³⁰ SVANIDZE, Tamar. *South Ossetian Authorities Release Results of 1st Census in 26 Years*. Online. Georgia Today. Tskhinvali, 2016. Dostupné z: <http://gtarchive.georgiatoday.ge/news/4450/South-Ossetian-Authorities-Release-Results-of-1st-Census-in-26-Years-.The>. [citováno 2023-08-19].

³¹ CHAPPLE, Amos. *Effects From South Ossetia War Linger 30 Years Later*. Online. Radio Free Europe, 2021. Dostupné z: <https://www.rferl.org/a/the-1991-war-between-ethnic-georgians-and-south-ossetians-in-pictures/31034889.html>. [citováno 2023-09-14].

³² *Ketevan Tsikhelashvili: Abkhazia and the Tskhinvali region are becoming more isolated and military; the number of Russian military personnel has increased to 10,000*. Online. InterPressNews, 2020. Dostupné z: <https://www.interpressnews.ge/en/article/105458-ketevan-tsikhelashvili-abkhazia-and-the-tskhinvali-region-are-becoming-more-isolated-and-military-the-number-of-russian-military-personnel-has-increased-to-10000/>. [citováno 2023-08-18].

³³ MURUSIDZE, Ketevan. *Russia's Peacekeeping in the South Caucasus*. Online. Middle East Institute, 2020. Dostupné z: <https://www.mei.edu/publications/russias-peacekeeping-south-caucasus>. [citováno 2023-08-20].

³⁴ *STATEMENT OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS ON THE 15TH ANNIVERSARY OF RUSSIA'S MILITARY AGGRESSION AGAINST GEORGIA IN AUGUST 2008*. Online. Ministry of foreign affairs of Georgia. Tbilisi, 2023. Dostupné z: <https://mfa.gov.ge/en/news/959417-sagareo-saqmeta-saministros-gantskhadeba-2008-tslis-agvistoshi-rusetis-mier-saqartvelos-tsinagmdeg>. [citováno 2023-08-18].

³⁵ WILKINSON, Isabella a Tamar DEKANOSIDZE. *Georgia must bolster resilience to information warfare*. Online. Chatham House. 2022, 14.3.2022. Dostupné z: <https://www.chathamhouse.org/2022/03/georgia-must-bolster-resilience-information-warfare>. [citováno 2023-07-27].

³⁶ JANSE, Diana. *Georgia and the Russian Aggression*. Online. Utrikespolitiska Institutet. 2021. Dostupné z: <https://www.ui.se/forskning/centrum-for-osteuropastudier/sceus-report/georgia-and-the-russian-aggression/>. [citováno 2023-08-20].

³⁷ JACKSON, Alexander. *FPC Briefing: The Resignation of Bidzina Ivanishvili and the Future of Georgian Politics*. Online. The Foreign Policy Centre: Ideas for a fairer world. Tbilisi, 2013, 2013. Dostupné z: <https://www.files.ethz.ch/isn/171613/The%20Resignation%20of%20Bidzina%20Ivanishvili.pdf>. [citováno 2023-07-27].

³⁸ GHOGHOBERIDZE, Khatia. *How does oligarch Bidzina Ivanishvili de facto rule Georgia?*. Online. JAM News. Georgia, 2022, 27.6.2022. Dostupné z: <https://jam-news.net/how-does-oligarch-bidzina-ivanishvili-de-facto-rule-georgia/>. [citováno 2023-07-27].

³⁹ *Government of Georgia: Program for 2021 – 2024: Towards Building a European State*. Online. Government of Georgia. Georgia, 2021. Dostupné z: https://www.gov.ge/files/41_79014_435561_govprogram.PDF. [citováno 2023-08-05].

⁴⁰ GENTÉ, Régis. *Broken Dream: The oligarch, Russia, and Georgia's drift from Europe*. Online. European Council on foreign Relations. Georgia, 2022, 21.12.2022. Dostupné z: <https://ecfr.eu/publication/broken-dream-the-oligarch-russia-and-georgias-drift-from-europe/>. [citováno 2023-07-28].

⁴¹ *Thousands of opposition supporters protest in Georgia against government*. Online. Le Monde. 2023, 9.4.2023. Dostupné z: https://www.lemonde.fr/en/international/article/2023/04/09/thousands-of-opposition-supporters-protest-in-georgia-against-government_6022309_4.html. [citováno 2023-07-28].

⁴² ATASUNTSEV, Alexander. *Is Georgia's Ruling Party Really Pro-Russian?* Online. Carnegie Endowment for International Peace. 2023. Dostupné z: <https://carnegieendowment.org/politika/89655>. [citováno 2023-08-06].

⁴³ KHIDASHELI, Tinatin. *Is Georgia Russia's next target?* Online. Friedrich Naumann Foundation. South Caucasus, 2023. Dostupné z: <https://www.freiheit.org/south-caucasus/georgia-russias-next-target>. [citováno 2023-08-19].

⁴⁴ *'Where is the logic?': Georgia will not sanction Russia, says PM*. Online. Aljazeera. Doha, 2023. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2023/5/24/where-is-the-logic-georgia-will-not-sanction-russia-says-pm>. [citováno 2023-08-20].

⁴⁵ VOROBYOV, Nico. *Russians flock to Georgia, again, as Putin escalates war*. Online. Aljazeera. Tbilisi, 2022. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2022/9/27/russians-flee-into-georgia-after-putins-partial-mobilisation>. [citováno 2023-08-05].

⁴⁶ GROENEVELD, Jelger. *When recognition is not the aim*. Online. Civil.ge. Tbilisi, 2019, 7.8.2019. Dostupné z: <https://civil.ge/archives/316010>. [citováno 2023-07-28].

⁴⁷ AVDALIANI, Emil. *A Difficult Year for Georgia's Separatist Regions*. Online. Caucasus Watch. Georgia, 2023, 1.2.2023. Dostupné z: <https://caucasuswatch.de/en/insights/a-difficult-year-for-georgias-separatist-regions.html>. [citováno 2023-07-29].

⁴⁸ DE WAAL, Thomas. *Abkhazia and the Danger of "Ossetianization"*. Online. Carnegie Europe. 2019. Dostupné z: <https://carnegieeurope.eu/2019/07/16/abkhazia-and-danger-of-ossetianization-pub-79527>. [citováno 2023-08-19].

⁴⁹ *Freedom in the World: Abkhazia*. Online. Freedom House. 2021. Dostupné z: <https://freedomhouse.org/country/abkhazia/freedom-world/2021>. [citováno 2023-07-28].

⁵⁰ *Freedom in the World 2023: Abkhazia*. Online. Freedom House. 2023. Dostupné z: <https://freedomhouse.org/country/abkhazia/freedom-world/2023>. [citováno 2023-07-28].

⁵¹ CHANKVETADZE, Natia a Ketevan MURUSIDZE. *Re-examining the Radicalizing Narratives of Georgia's Conflicts*. Online. Carnegie Europe. Tbilisi, 2021, 12.5.2021. Dostupné z: <https://carnegieeurope.eu/2021/05/12/re-examining-radicalizing-narratives-of-georgia-s-conflicts-pub-84508>. [citováno 2023-07-28].

⁵² *Freedom in the World 2023: Abkhazia*. Online. Freedom House. 2023. Dostupné z: <https://freedomhouse.org/country/abkhazia/freedom-world/2023>. [citováno 2023-07-28].

⁵³ *South Ossetia shelves plan for referendum to join Russia*. Online. DW. Georgia, 2022, 31.5.2022. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/south-ossetia-shelves-plan-for-referendum-to-join-russia/a-61982164>. [citováno 2023-07-29].

⁵⁴ WESSENLINK, Egbert. *The North Caucasian Diaspora In Turkey*. Online. Refworld. 1996, 1.5.1996. Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/3ae6a6bc8.html>. [citováno 2023-07-29].

⁵⁵ WEISS, Andrea a Yana ZABANOVA. *Georgia and Abkhazia Caught between Turkey and Russia*. Online. SWP Comments. Berlin, 2016, 2016. Dostupné z: https://www.swp-berlin.org/publications/products/comments/2016C54_wis_zbv.pdf. [citováno 2023-07-29].

⁵⁶ *OSCE Mission to Georgia (closed)*. Online. OSCE. Dostupné z: <https://www.osce.org/georgia-closed> [citováno 2023-07-29]

⁵⁷ *Survey of OSCE Field Operations*. Online. OSCE. Vienna, 2021, 9.2021. Dostupné z: https://www.osce.org/files/f/documents/6/5/74783_3.pdf. [citováno 2023-07-29].

⁵⁸ EIFF, Hansjörg. *The OSCE Mission to Georgia and the Status of South Ossetia*. Online. IFSH. Baden-Baden, 2009, 2009. Dostupné z: <https://ifsh.de/file-CORE/documents/yearbook/english/o8/Eiff-en.pdf>. [citováno 2023-07-29].

⁵⁹ STÖBER, Silvia. *The Failure of the OSCE Mission to Georgia – What Remains?*. Online. IFSH. Baden-Baden, 2011, 2011. Dostupné z: <https://ifsh.de/file-CORE/documents/yearbook/english/10/Stoeber-en.pdf>. [citováno 2023-07-29].

⁶⁰ *Local elections in Georgia competitive and well run, but marred by allegations of pressure on voters, vote-buying and an unlevel playing field, international observers say*. Online. OSCE. Tbilisi, 2021. Dostupné z: <https://www.osce.org/odihr/elections/georgia/499471>. [citováno 2023-08-06].

⁶¹ PARRY, Nat. *Human rights impacts of Georgia's protracted conflicts in focus during OSCE PA visit*. Online. OSCE PA. Copenhagen, 2023. Dostupné z: <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/press-2023/human-rights-impacts-of-georgia-s-protracted-conflicts-in-focus-during-osce-pa-visit>. [citováno 2023-08-06].

⁶² *EU Statement on Georgia's report on the human rights violations in the Georgian regions of Abkhazia and South Ossetia at the Committee of Ministers of the Council of Europe, 22 February 2023*. Online. Delegation of the European Union to Georgia. Strasbourg, 2023, 22.2.2023. Dostupné z: https://www.eeas.europa.eu/delegations/council-europe/eu-statement-georgia-s-report-human-rights-violations-georgian-regions_en?s=51. [citováno 2023-07-29].

⁶³ *About us*. Online. EUMM. Dostupné z: https://www.eumm.eu/en/about_eumm. [citováno 2024-01-30].

⁶⁴ *RELATIONS WITH THE EU: The European Union and Georgia*. Online. Delegation of the European Union to Georgia. 2021, 26.7.2021. Dostupné z: https://www.eeas.europa.eu/georgia/european-union-and-georgia_en?s=221. [citováno 2023-07-29].

⁶⁵ SKHIRTLADZE, Ketevan. *Overview: Georgia on the Way to Fulfilling 12 EU Recommendations*. Online. Georgia Today. 2023, 30.3.2023. Dostupné z: <https://georgiatoday.ge/georgia-on-the-way-to-fulfilling-12-eu-recommendations/>. [citováno 2023-07-29].

⁶⁶ *Relations with Georgia*. Online. NATO. 2023, 12.4.2023. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_38988.htm. [citováno 2023-07-29].

⁶⁷ *NATO Vilnius Summit will move away from Bucharest formulations concerning Ukraine's membership – US ambassador*. Online. Pravda.ua. 2023, 7.7.2023. Dostupné z: <https://www.pravda.com.ua/eng/news/2023/07/7/7410353/>. [citováno 2023-07-29].

⁶⁸ BROTMAN, Alexander. *NATO's Vilnius Summit Must Not Repeat Bucharest 2008*. Online. Geopolitical monitor. 2023, 18.5.2023. Dostupné z: <https://www.geopoliticalmonitor.com/natos-vilnius-summit-must-not-repeat-bucharest-2008/>. [citováno 2023-07-29].

⁶⁹ GABRITCHIDZE, Nini. *No progress for Georgia at NATO summit in Vilnius*. Online. Eurasianet. Tbilisi, 2023. Dostupné z: <https://eurasianet.org/no-progress-for-georgia-at-nato-summit-in-vilnius>. [citováno 2023-08-20].

⁷⁰ *Relations with Georgia*. Online. NATO. 2023. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_38988.htm. [citováno 2023-08-20].

⁷¹ *S/RES/763*. Online. Security council report. 1992, 6.7.1992. Dostupné z: <https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/UNMembers%2oSRES763.pdf>. [citováno 2023-08-03].

⁷² *S/RES/858*. Online. Security council report. 1993. Dostupné z: <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Georgia%2oSRES858.pdf>. [citováno 2023-08-03].

⁷³ *The situation in Georgia: Repertoire of the Practice of the Security Council, 2008-2009*. Online. UN. 2009. Dostupné z: https://www.un.org/en/sc/repertoire/2008-2009/Part%20I/Europe/o8-o9_Georgia.pdf. [citováno 2023-08-03].

⁷⁴ *S/RES/1866*. Online. Security council report. 2009. Dostupné z: <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Georgia%2oSRES1866.pdf>. [citováno 2023-08-04].

⁷⁵ *UN SC fails to adopt resolution extending mandate of Georgia Mission for 2 weeks, as Russian Federation votes against text*. Online. Reliefweb. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/georgia/un-sc-fails-adopt-resolution-extending-mandate-georgia-mission-2-weeks-russian>. [citováno 2023-08-03].

⁷⁶ *Charta OSN*. Online. OSN. 1945 (2020). Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/07/Charta-OSN-2019.pdf>. [citováno 2023-08-19]. (str. 10)

- ⁷⁷ S/RES/1524. Online. Security council report. 2004. Dostupné z: <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/POCSRES%201524.pdf>. [citováno 2023-08-03].
- ⁷⁸ CHANKVETADZE, Natia a Ketevan MURUSIDZE. *Re-examining the Radicalizing Narratives of Georgia's Conflicts*. Online. Carnegie Europe. Tbilisi, 2021, 12.5.2021. Dostupné z: <https://carnegieeurope.eu/2021/05/12/re-examining-radicalizing-narratives-of-georgia-s-conflicts-pub-84508>. [citováno 2023-07-28].
- ⁷⁹ WAISOVÁ, Šárka. *Řešení konfliktů v mezinárodních vztazích*. Praha: Portál, 2005. Politologie (Portál). ISBN 80-717-8390-0.
- ⁸⁰ *Report of the Secretary-General pursuant to Security Council resolutions 1808 (2008), 1839 (2008) and 1866 (2009)*. Online. Security Council Report. 2009. Dostupné z: <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Georgia%20S%202009%20254.pdf>. [citováno 2023-08-04].
- ⁸¹ LACHERT, Jakub. *POST-SOVIET FROZEN CONFLICTS: A CHALLENGE FOR EUROPEAN SECURITY*. Online. Warsaw Institute. 2019. Dostupné z: <https://warsawinstitute.org/wp-content/uploads/2019/03/Post-Soviet-Frozen-Conflicts-Special-Report-Warsaw-Institute.pdf>. [citováno 2023-08-03].
- ⁸² CANDIAGO, Luca. *Russia's approach to Frozen Conflicts, studying the past to prevent the future*. Online. Cirsd. 2022. Dostupné z: <https://www.cirsd.org/en/young-contributors/russias-approach-to-frozen-conflicts-studying-the-past-to-prevent-the-future>. [citováno 2023-08-03].
- ⁸³ ASKEW, Joshua. *Ukraine war: A month-by-month timeline of the conflict so far*. Online. Euronews. 2023. Dostupné z: <https://www.euronews.com/2023/01/30/ukraine-war-a-month-by-month-timeline-of-the-conflict-in-2022>. [citováno 2023-08-03].
- ⁸⁴ *Transnistria profile*. Online. BBC. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>. [citováno 2023-08-03].
- ⁸⁵ *Nagorno-Karabakh profile*. Online. BBC, 2023. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-18270325>. [citováno 2023-08-04].
- ⁸⁶ LANDGRAF, Walter a SEFERIAN, Nareg. *"Frozen Conflict" Boils Over: Nagorno-Karabakh in 2023 Nagorno-Karabakh in 2023 and Future Implications: Introduction*. Online. Foreign Policy Research Institute. Eurasia Program. 2024. Dostupné z: <https://www.fpri.org/article/2024/01/a-frozen-conflict-boils-over-nagorno-karabakh-in-2023-and-future-implications/>. [citováno 2024-01-30].
- ⁸⁷ ISACHENKOV, Vladimir. *EXPLAINER: The story behind Ukraine's separatist regions*. Online. AP, Moscow, 2022. Dostupné z: <https://apnews.com/article/russia-ukraine-europe-russia-vladimir-putin-moscow-bcd0c042aa146e76b7e757f482f27bb>. [citováno 2023-08-04].
- ⁸⁸ KOSHIW, Isobel. *Everyone is talking about Minsk but what does it mean for Ukraine?* Online. OpenDemocracy. 2022. Dostupné z: <https://www.opendemocracy.net/en/odr/russia-ukraine-what-are-the-minsk-agreements/>. [citováno 2023-08-04].
- ⁸⁹ *Russia recognizes independence of Ukraine separatist regions*. Online. DW. 2022. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/russia-recognizes-independence-of-ukraine-separatist-regions/a-60861963>. [citováno 2023-08-04].
- ⁹⁰ BULLOCK, Alan. *Hitler a Stalin: paralelní životopisy*. Plzeň: Mustang, 1995. ISBN 80-858-3151-1. str. 63
- ⁹¹ KRYLOV, Alexander. *16. The Georgian–Abkhazian conflict*. Online. Stockholm International Peace Research Institute, s. 282. Dostupné z: <https://www.sipri.org/sites/default/files/files/books/SIPRI01Chufrin/SIPRI01Chufrin16.pdf>. [citováno 2024-01-30].
- ⁹² *What is the OSCE?: History*. Online. OSCE. Austria, 2023. Dostupné z: https://www.osce.org/files/f/documents/d/d/35775_10.pdf. [citováno 2023-08-19].
- ⁹³ *Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)*. Online. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/obse/index.html. [citováno 2023-08-19].
- ⁹⁴ *What is the OSCE?: What we do?* Online. OSCE. Austria, 2023. Dostupné z: https://www.osce.org/files/f/documents/d/d/35775_10.pdf. [citováno 2023-08-19].
- ⁹⁵ *OSCE ELECTION OBSERVATION*. Online. Commission on security and cooperation in Europe: U. S. Helsinki Commission. Dostupné z: <https://www.csce.gov/osce-election-observation>. [citováno 2023-08-20].
- ⁹⁶ *Georgia - UNOMIG - Mandate*. Online. United Nations Observer Mission in Georgia. 2006. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/mission/past/unomig/mandate.html>. [citováno 2023-08-19].

Zdroje obrázků

Obr. 1: ANDERSEN, Andrew. *Independent Georgia*. Dead country stamps: featuring histories, stamps and banknotes from centuries that no longer exists Online. 2004 Dostupné z: <https://www.dcstamps.com/republic-of-georgia-pre-ussr-1918-1921/>. [citováno 2023-09-13].

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Čeněk Mědílek

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Čeněk Mědílek

Imprimatur: Hana Slabová, Anna Marie Podlipná

Jazyková úprava: Daniela Tůmová, Veronika Havlová, Vilém Novohradský

Faktická korektura: Stanislav Kamenický, Matěj Hulička

Analytik: Pavel Havlíček

Sazba: Čeněk Mědílek

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXIX. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2024

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz